

VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO IR PIRKIMO PROCEDŪROSE DALYVAUJANČIŲ DARBUOTOJŲ NUSIŠALINIMO AR NUŠALINIMO, ESANT INTERESŲ KONFLIKTUI, TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos aprašas (toliau – **Aprašas**) nustato ir reglamentuoja viešųjų ir privačių interesų deklaravimą AB Vilniaus šilumos tinklų (toliau – **Bendrovė**), nušalinimo ar nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūrą, iškilus interesų konfliktui dalyvaujant viešajame pirkime.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačiųjų interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu ir Bendrovės kovos su korupcija programa.

3. Aprašą įsakymu tvirtina ir keičia Bendrovės vadovas. Už Aprašo vykdymo priežiūrą, Aprašo nuostatų ar jo dalių keitimą, taisymą ar papildymą atsako Bendrovės Rizikų valdymo skyriaus vadovas.

4. Aprašas yra Bendrovės lokalinis teisės aktas, privalomas pirkimo vykdytojams ir pirkimų procedūrose dalyvaujantiems ekspertams, struktūrinių padalinių vadovams ir pirkimų iniciatoriams.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI

5. Dokumente vartojamos sąvokos ir terminai:

5.1. **Aprašas** – viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos aprašas.

5.2. **Artimi asmenys** – Bendrovėje dirbančio asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, taip pat jų tėvai, vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

5.3. **Asmeninis suinteresuotumas** – Bendrovės darbuotojo siekimas priimti sprendimą, kuris būtų palankus jam ar su juo susijusiems asmenims.

5.4. **Darbuotojas** – Bendrovės darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį.

5.5. **PIDTIS** – Privačių interesų deklaracijų tvarkymo informacinė sistema.

5.6. **Interesų konfliktas** – situacija, kai Bendrovės darbuotojas, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kuris susijęs ir su jo privačiais interesais.

5.7. **Interesų konfliktą keliančios aplinkybės** – situacija, kai darbuotojas, vykdydamas pareigas, turi spręsti klausimus ar priimti sprendimus, kurie tiesiogiai susiję su jo ar jo artimų asmenų gaunama materialine ar kita nauda.

5.8. **Ekspertas** – Bendrovės padalinio, kurio reikmėms yra perkamos prekės, paslaugos, ar darbai, vadovas padalinio, kurio darbuotojas pateikė paraišką vadovas, Bendrovės vadovo įgaliotas (asmuo) darbuotojas, taip pat Bendrovės pakviesti ekspertai ar/ir specialistai konsultuoti klausimu, kuriam reikia specialiųjų žinių ar jį įvertinti.

5.9. **Korupcinio pobūdžio teisės pažeidimas** – Bendrovės darbuotojo administracinis, darbo pareigų pažeidimas, padarytas tiesiogiai ar netiesiogiai siekiant ar reikalaujant turtinės ar asmeninės naudos (dovanos, pažado, privilegijos) sau ar kitam asmeniui, taip pat ją priimant, kai tai

daroma piktnaudžiaujant tarnybine padėtimi, viršijant įgaliojimus, neatliekant pareigų, pažeidžiant viešuosius interesus.

5.10. **Pirkimo iniciatorius** - darbuotojas, kuris nurodo poreikį pirkimo būdu įsigyti reikalingų prekių, paslaugų arba darbų ir (ar) parengia jų techninę specifikaciją ir (ar) jos projektą.

5.11. **Pirkimo vykdytojas** - apibendrinta sąvoka: pirkimo organizatorius, viešojo pirkimo komisija, pirkimo per CPO vykdytojas.

5.12. **PIRKS atsakingasis darbuotojas** – Pirkimų skyriaus vadovas arba jo įgaliotas darbuotojas.

5.13. **Privatūs interesai** – asmens, dirbančio Bendrovėje (ar jam Artimo asmens), asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant pareigas.

5.14. **Viešieji interesai** – visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys Bendrovėje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

5.15. **Viešojo pirkimo komisija (toliau – Komisija)** – Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu sudaryta komisija, paskirta tarptautinės vertės (išskyrus pirkimus per CPO), supaprastintiems viešiesiems pirkimams (išskyrus mažos vertės pirkimus ir pirkimus per CPO) organizuoti ir atlikti.

5.16. **VTEK** – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisija.

6. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme, Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijose, Dokumentų rengimo taisyklėse ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

III SKYRIUS PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

7. Privačius interesus Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nustatyta tvarka ir terminais privalo pildyti:

7.1. Pirkimo vykdytojai;

7.2. pirkimų procedūrose dalyvaujantys ekspertai;

7.3. visų struktūrinių padalinių vadovai ir juos daugiau nei 30 dienų pavaduojantys asmenys;

7.4. pirkimų iniciatoriai.

8. Išsamus pareigybių, kurios privalo pildyti interesų deklaracijas, sąrašas nurodytas 1 priede.

9. Darbuotojai, nepateikę privačių interesų deklaracijų, negali teikti pirkimo paraiškos, dalyvauti viešojo pirkimo procedūrose ir turi būti atšaukti iš pirkimo vykdytojo pareigų. Draudžiama vykdyti pirkimų procedūras, jei nors vienas iš pirkimo vykdytojų ar ekspertų nėra užpildęs viešųjų ir privačių interesų deklaracijos. Pirkimų skyriaus vadovas privalo užtikrinti, jog Bendrovės vykdomų viešųjų pirkimų procedūrų metų būtų laikomasi šio reikalavimo.

10. Naujai priimti ar paskirti į pareigas darbuotojai, kuriems privaloma deklaruoti interesus, deklaracijas turi pateikti per 30 (trisdešimt) kalendorinių dienų nuo jų paskyrimo į naujas pareigas arba iki dalyvavimo pirkimo procedūrose pradžios.

11. Darbuotojai apie pareigą deklaruoti interesus Bendrovės Rizikų valdymo skyriaus vadovo yra informuojami el. paštu arba raštu pasirašytinai (2 priedas).

12. Už privačių interesų deklaracijų nepateikimą, pavėluotą pateikimą, neteisingą deklaruotinių duomenų nurodymą arba deklaruotinių duomenų nenurodymą LR ir Bendrovės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka atsako privačių interesų deklaraciją teikiantis arba tokią pareigą turintis darbuotojas.

13. Visos deklaracijos teikiamos per Valstybinės mokesčių inspekcijos Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (EDS).

14. Deklaracijos ir jose pateikti duomenys, išskyrus informaciją, susijusią su asmens duomenimis, gali tapti vieša, jei tai numato ir reikalauja LR teisės aktai.

IV SKYRIUS PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMO PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

15. Interesų deklaravimo priežiūrą, kontrolę ir konsultavimą vykdo Rizikų valdymo skyriaus vadovas bei Pirkimų skyriaus atsakingasis darbuotojas, vykdamas konkretų pirkimą.

16. Rizikų valdymo skyriaus vadovas:

16.1 patikrina, ar visi Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymais paskirti pirkimo vykdytojai yra deklaravę privačius interesus;

16.1. vykdo interesų konflikto prevenciją, kontrolę ir konsultuoja interesų konflikto prevencijos klausimais;

16.2. teikia siūlymą Bendrovės generaliniam direktoriui dėl darbuotojo nušalinimo nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros.

16.3. pagal Apraše aprašytą procedūrą, siūlo Bendrovės generaliniam direktoriui stabdyti pirkimo vykdytojo ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto, kuriam gali kilti ar kilo interesų konfliktas, dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ir generalinio direktoriaus pavedimu atlieka tyrimą konkretaus darbuotojo atžvilgiu, jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pirkimo procedūros metu.

17. savo iniciatyva arba VTEK pavedimu atlieka į galimą interesų konflikto situaciją patekusio darbuotojo veiklos patikrinimą, jeigu yra gauta pagrįsta informacija (privačių interesų deklaracijų duomenys, tiekėjų skundai, anoniminiai pranešimai ir pan.) apie tai, kad darbuotojas nesilaiko privačių interesų deklaravimo tvarkos, nevykdo Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo (jeigu jam šis įstatymas taikomas) ar lokalių teisės aktų susijusių su interesų deklaravimo reikalavimų.

18. Pirkimo vykdytojas (jei Komisija, atitinkamai Komisijos sekretorius):

18.1. pasinaudodamas viešai prieinama interesų deklaravimo duomenų baze, prieš pradėdamas vykdyti pirkimo procedūras, patikrina, ar pirkimo iniciatorius ir pirkimui paskirti ekspertai yra deklaravę privačius interesus. Jei pirkimo paraišką pateikęs pirkimų iniciatorius nėra deklaravęs privačių interesų, jo paraišką atmeta.

18.2. praneša Komisijos pirmininkui ir / ar Pirkimų skyriaus vadovui ir Rizikų valdymo skyriaus vadovui apie 17.1 punkte nurodytus asmenis, kurie nėra užpildę interesų deklaracijos.

18.3. informuoja privačių interesų deklaracijų neužpildžiusius 7 punkte nurodytus darbuotojus, apie privalomą deklaravimą.

19. Rizikų valdymo skyriaus vadovui Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu suteikiami įgaliojimai prisijungti prie VTEK valdomos PIDTIS ir joje tikrinti, analizuoti ir kontroliuoti Bendrovės darbuotojų pateiktas deklaracijas.

20. Privačių interesų deklaracijų peržiūra, kontrolė ir analizė vykdoma tik PIDTIS. Bendrovės darbuotojams draudžiama kaupti privačių interesų deklaracijas (išskyrus savo privačių interesų deklaracijas) asmeniniame kompiuteryje, kompiuterinėse laikmenose, daryti jų popierines kopijas ir naudoti kitais nei darbo funkcijos tikslais.

V SKYRIUS PIRKIMO INICIATORIŲ, PIRKIMO VYKDYTOJŲ IR PIRKIMŲ PROCEDŪROSE DALYVAUJANČIŲ EKSPERTŲ NUSIŠALINIMAS

21. Aprašo 7 punkte nurodyti darbuotojai privalo nusišalinti nuo dalyvavimo rengiant, svarstant ar priimant sprendimus arba kitaip galint paveikti sprendimus, kurie sukelia ar gali sukelti interesų konfliktą arba jeigu ekspertas ar pirkimo vykdytojas iki dalyvavimo viešųjų pirkimų procedūrose pradžios nepateikia privačių interesų deklaracijos jis turi nusišalinti arba būti nušalintas Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu.

22. Nusišalinimo procedūra:

22.1. prieš pradėdamas interesų konfliktą sukeliančio ar galinčio sukelti sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrą darbuotojas raštu praneša savo tiesioginiam vadovui, Rizikų valdymo skyriaus vadovui ir jokia forma (pvz., raštu, žodžiu, konsultuojant, patariant ir pan.) nedalyvauja toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą, galintį sukelti ar keliantį interesų konfliktą;

22.2. jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pačios pirkimo procedūros metu, darbuotojas apie interesų konfliktą žodžiu informuoja kitus sprendimo rengimo,

svarstymo, priėmimo procedūroje dalyvaujančius asmenis, savo tiesioginį vadovą, Pirkimų skyriaus vadovą ir/ar Komisijos pirmininką ir jokia forma nedalyvauja toliau rengiant, svarstant ar priimant interesų konfliktą keliantį ar galintį kelti sprendimą;

22.3. darbuotojo pareiga įsitikinti, kad nusišalinimo faktas būtų tinkamai užfiksuotas dokumente (pavyzdžiui, Komisijos posėdžio protokole turėtų būti nurodyta, kas ir dėl kokios priežasties nusišalino, kada išėjo ir sugrįžo į posėdžių salę);

22.4. nusišalinęs darbuotojas negali dalyvauti privačių interesų konfliktą sukeliančio ar galinčio sukelti sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūrose. Jis turėtų palikti posėdžių salę, kabinetą ar kitą patalpą, kurioje sprendžiamas privatų interesų konfliktą keliantis ar galintis kelti klausimas, ir jokia forma daugiau nedalyvauti svarstant minėtą klausimą.

22.5. apie Pirkimo vykdytojo ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto nusišalinimą informuotas Komisijos posėdžio pirmininkas apie tai praneša Rizikų valdymo skyriaus vadovui ir Bendrovės generaliniam direktoriui.

23. Bendrovės generalinis direktorius Rizikų skyriaus vadovo teikimu priima sprendimą dėl pirkimo vykdytojų ir pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų nusišalinimo priėmimo.

24. Kol Bendrovės generalinis direktorius sprendžia dėl pirkimo vykdytojo, pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto ar pirkimo iniciatoriaus nusišalinimo priėmimo, pirkimo procedūra nėra stabdoma.

25. Bendrovės vadovas, vadovaudamasis VTEK nustatytais kriterijais, motyvuotu rašytiniu sprendimu gali nepriimti pareikšto nusišalinimo ir įpareigoti asmenį dalyvauti toliau rengiant, svarstant ar priimant sprendimą. Nusišalinimo nepriėmimas gali būti taikomas tik išimtiniais atvejais.

26. Jei LR teisės aktai reikalauja, duomenys apie sprendimą nepriimti pareikšto nusišalinimo elektroninėmis priemonėmis per 5 (penkias) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos gali būti pateikiami VTEK jos nustatyta tvarka.

27. Jeigu pirkimo vykdytojo nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto pareikštas nusišalinimas nepriimamas, asmeniui leidžiama dalyvauti tolimesnėse pirkimo procedūrose.

VI SKYRIUS PIRKIMO VYKDYTOJŲ IR PIRKIMŲ PROCEDŪROSE DALYVAUJANČIŲ EKSPERTŲ NUŠALINIMAS

28. Jei kilus interesų konflikto grėsmei ar atsiradus interesų konfliktui pirkimo vykdytojas, pirkimų procedūrose dalyvaujantis ekspertas ar pirkimų iniciatorius nenušišalina, Bendrovės generalinis direktorius Rizikų valdymo skyriaus vadovo teikimu privalo nušalinti tokį darbuotoją nuo konkretaus sprendimo rengimo, svarstymo ar priėmimo procedūros, jeigu turima duomenų (tiekėjų skundai, privačių interesų deklaracijų duomenys, vidiniais informacijos apie pažeidimą tiekimo kanalais gauta informacija) ir yra pagrindo manyti, kad pirkimo vykdytojo ar eksperto dalyvavimas sukeltų ar galėtų sukelti interesų konfliktą.

29. Jeigu interesų konfliktą keliančios ar galinčios kelti aplinkybės paaiškėja pačios procedūros metu, Bendrovės generalinis direktorius sustabdo pirkimo vykdytojo, pirkimo iniciatoriaus ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto, kuriam galimai kilo interesų konfliktas, dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ir Rizikų valdymo skyriaus vadovui paveda atlikti to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą (tarnybinės veiklos vertinimą LR Darbo kodekso, LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka).

30. Jei tyrimo metu nustatoma, kad darbuotojas buvo patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenušišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo, Bendrovės generalinio direktoriaus sprendimu jis yra nušalinamas nuo sprendimo priėmimo proceso ar jo stebėjimo, ir įvertinama, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado *Viešųjų pirkimų įstatyme* numatytas tiekėjo pašalinimo pagrindas konkrečiame pirkime.

31. Jei nušalinamas pirkimo vykdytojas Pirkimų skyriaus vadovas supaprastintą pirkimą atlikti paskiria kitą asmenį, kol bus atliktas nušalintojo asmens veiklos patikrinimas (tarnybinės veiklos vertinimas LR Darbo kodekso, LR Valstybės tarnybos įstatymo ir LR viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatyme, *Neigiamos informacijos apie AB Vilniaus šilumos tinklų darbuotojus patikrinimo tvarkos apraše* ir kitų Bendrovės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka).

32. Dėl pirkimo vykdytojo ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto nušalinimo pirkimo procedūra nėra stabdoma, jei sprendimui priimti pakanka pirkimo procedūrose dalyvaujančių

asmenų. Jei pirkime dalyvaujančių asmenų sprendimui priimti nepakanka, Bendrovės generalinis direktorius sprendžia dėl naujo Komisijos nario ar pirkimų procedūrose dalyvaujančio eksperto skyrimo.

33. Nušalinus pirkimo vykdytoją ar pirkimų procedūrose dalyvaujantį ekspertą, atsižvelgus į nušalinto asmens atžvilgiu atlikto tyrimo rezultatus, likę pirkimo procedūrose dalyvaujantys asmenys sprendžia, ar tikslinga peržiūrėti iki tol buvusius pirkimų procedūrų etapus ir priimti naujus sprendimus.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Rizikų valdymo skyriaus vadovas PIDTIS registruoja pirkimo vykdytojų, pirkimų iniciatorių ir pirkimų procedūrose dalyvaujančių ekspertų nusišalinimo ir nušalinimo atvejus.

35. Darbuotojai, kuriems taikoma viešųjų ir privačių interesų deklaravimo prievolė už šio teisės akto pažeidimus atsako Bendrovės vidaus ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

36. Sukeltas interesų konfliktas ir šio teisės akto piktybiškas nesilaikymas gali būti laikomas korupciniu pobūdžio teisės pažeidimu ir prilygintas šiurkščiam darbo pareigų pažeidimui.
